

അനുബന്ധം

അനുബന്ധം-1

13-02-2025-ലെ ചോദ്യം നം.*123-ന്റെ ഉത്തരത്തിലെ അനുബന്ധം

സംസ്ഥാനത്ത് പച്ചക്കറി ഉൽപാദനത്തിൽ സ്വയംപര്യാപ്തത കൈവരിക്കുന്നതിനായി കാർഷിക വികസന കർഷക ക്ഷേമവകുപ്പ് നടപ്പിലാക്കിവരുന്ന പച്ചക്കറി വികസന പദ്ധതിയുടെ ഘടകങ്ങൾ തിരിച്ചുള്ള വിശദാംശങ്ങൾ ചുവടെചേർക്കുന്നു.

വീട്ടുവളപ്പിലെ കൃഷി പ്രോത്സാഹനം

2024-25 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ സുരക്ഷിത പച്ചക്കറികൾ വീട്ടുവളപ്പുകളിൽനിന്നുതന്നെ ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്നതിന് ലക്ഷ്യമിട്ട് സങ്കരയിനം പച്ചക്കറി വിത്തുകളുടെ വിവിധ ഇനങ്ങളടങ്ങിയ 100 രൂപ വിലവരുന്ന ഒരു ലക്ഷം വിത്തുപായ്ക്കുകളും 3 രൂപ വിലവരുന്ന 50 ലക്ഷം സങ്കരയിനം പച്ചക്കറി തൈകളും വിതരണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ, വിവിധയിനം പച്ചക്കറി വിത്തുകളുടെ 10 രൂപ വിലയുള്ള 25 ലക്ഷം പച്ചക്കറി വിത്ത്

പായ്കകളും 2.5 രൂപ വിലയുള്ള 40 ലക്ഷം പച്ചക്കറി തൈകളും കർഷകർക്ക് പൂർണ്ണമായും സൗജന്യമായി വിതരണം ചെയ്തു. വിവിധ മാധ്യമങ്ങൾ മുഖേന 5 രൂപ വിലയുള്ള 2 ലക്ഷം പച്ചക്കറി വിത്ത് പായ്കകളുടെ വിതരണവും നടത്തിയിട്ടുണ്ട്.

ദീർഘകാല പച്ചക്കറി വിളകളുടെ പ്രോത്സാഹനത്തിനായി ദീർഘകാല വിളകളായ മുരിങ്ങ, അഗത്തി, കറിവേപ്പില തുടങ്ങിയ ഇനങ്ങളുടെ 15 രൂപ വിലവരുന്ന 1 ലക്ഷം തൈകൾ സൗജന്യമായി കർഷകർക്ക് വിതരണം നടത്തി.

നഗരപ്രദേശങ്ങളിൽ സ്ഥലപരിമിതിമൂലം കൃഷി ചെയ്യാൻ സാധിക്കാത്തവരെ ലക്ഷ്യമിട്ട് ചെടിച്ചട്ടികളിലുള്ള പച്ചക്കറി കൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചുവരുന്നു. ഒരു കർഷകന് 25 പച്ചക്കറി തൈകൾ, മൺചട്ടി/HDPE ചട്ടികളിലാക്കിയ ഒരു യൂണിറ്റിന് 75 ശതമാനം സബ്സിഡി നിരക്കിൽ, ആകെ 8000 യൂണിറ്റുകൾ വിതരണം ചെയ്യുന്നുണ്ട്.

(ഒരു യൂണിറ്റിന്റെ വില 5,000 രൂപ)

പോഷകത്തോട്ടം നിർമ്മിക്കുന്നതിന് പ്രോത്സാഹനം

പോഷക സമൃദ്ധി മിഷന്റെ ഭാഗമായി 2024-25 സാമ്പത്തിക വർഷം മുതൽ പോഷകത്തോട്ടം നിർമ്മിക്കുന്നതിന് ധനസഹായം നൽകി സുരക്ഷിത പച്ചക്കറി വീട്ടിൽനിന്നുതന്നെ ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് വിഭാവനം ചെയ്ത് പോഷകത്തോട്ടങ്ങൾ രൂപീകരിച്ച് നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു. പോഷക സമൃദ്ധി മിഷനിലുൾപ്പെടുത്തി വീട്ടുവളപ്പിൽ 1 ലക്ഷം പോഷകത്തോട്ടം നിർമ്മിക്കുന്നതിന് ലക്ഷ്യമിടുന്നു. ഇതിന്റെഭാഗമായി സങ്കരയിനം പച്ചക്കറി തൈകൾ, ദീർഘകാല പച്ചക്കറി തൈകൾ - മുരിങ്ങ, കറിവേപ്പ്, അഗത്തി, ശീമചക്ക, ഡോളോമൈറ്റ്, സമ്പൂർണ്ണ പച്ചക്കറി മിശ്രിതം, സ്യൂഡോമോണാസ്, ട്രൈക്കോഡെർമ്മ, ഫിഷ് അമിനോ ആസിഡ്, മണ്ണിര കമ്പോസ്റ്റ്, ജൈവ കീടനാശിനി എന്നിവ 500 രൂപ സബ്സിഡി നിരക്കിൽ കർഷകന് നൽകിവരുന്നു. കൂടാതെ, പോഷകത്തോട്ടം നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള മാതൃക, കൃഷിചെയ്യുന്നതിനുള്ള മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ എന്നിവയും നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിലൂടെ സുരക്ഷിത പച്ചക്കറികൾ വീട്ടുവളപ്പിൽനിന്നുതന്നെ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും ജീവിതശൈലീരോഗങ്ങളെ അകറ്റി നിർത്തുന്നതിനും സഹായിക്കുന്നു. കൂടാതെ, പോഷക പ്രാധാന്യമുള്ള ഭക്ഷണത്തിന്റെ

ആവശ്യകതയെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ബോധവൽക്കരണ പരിപാടികളും കാർഷിക പരിശീലന പരിപാടികളും സംഘടിപ്പിച്ചുവരുന്നു.

തുറസ്സായ സ്ഥലത്തെ കൃത്യതാ കൃഷി

2024-25 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ പച്ചക്കറി വികസന പദ്ധതിയിൻകീഴിൽ ഒരു മുഖ്യഘടകമായി ഉൾപ്പെടുത്തി തുറസ്സായ സ്ഥലത്തെ കൃത്യതാകൃഷി എന്ന ഘടകം നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു. തുറസ്സായ സ്ഥലത്തെ കൃത്യതാകൃഷി നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി ഒരു ഹെക്ടറിന് 1 ലക്ഷം രൂപ ധനസഹായം നൽകിവരുന്നു. സസ്യവളർച്ചയ്ക്കാവശ്യമായ ജലം, പോഷകമൂല്യങ്ങൾ എന്നിവ കൃത്യമായ സമയത്ത് കൃത്യമായ അളവിൽ കൃത്യമായ രീതിയിൽ സസ്യങ്ങൾക്ക് നൽകുന്ന കൃഷി സമ്പ്രദായമാണ് തുറസ്സായ സ്ഥലത്തെ കൃത്യതാകൃഷി. ജലസേചനത്തിനായി ഡ്രിപ്പിംഗ് അതിനോടൊപ്പം രാസവളങ്ങളും നൽകുന്ന ഫെർട്ടിലൈസർ സംവിധാനവും ഉപയോഗിക്കുന്ന ഈ കൃഷി രീതി പോളിഹൗസുകളിലും തുറസ്സായ സ്ഥലത്തും നടത്താവുന്നതാണ്. പ്രസ്തുത പദ്ധതി ഘടകത്തിലൂടെ പച്ചക്കറി ഉൽപാദനക്ഷമത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും പരമ്പരാഗത കൃഷി രീതികളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും സാധ്യമാകുന്നു. 2024-25 സാമ്പത്തിക

വർഷത്തിൽ 203 ഹെക്ടർ സ്ഥലത്ത് തുറസ്സായ സ്ഥലത്തെ കൃത്യതാകൃഷി നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് പദ്ധതി പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തിവരുന്നു.

സ്ഥാപനങ്ങൾ വഴിയുള്ള പച്ചക്കറി കൃഷി

സ്ഥാപനങ്ങളിൽ പച്ചക്കറി കൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് സർക്കാർ/സർക്കാരിതര/സ്വകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളിലും വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളിലും പ്രോജക്ട് അടിസ്ഥാനത്തിൽ പച്ചക്കറി കൃഷിക്ക് ധനസഹായം നൽകിവരുന്നു.

വ്യാവസായിക അടിസ്ഥാനത്തിൽ പച്ചക്കറി കൃഷി

വ്യാവസായിക അടിസ്ഥാനത്തിൽ പച്ചക്കറി കൃഷി ചെയ്യുന്ന കർഷകരെ സഹായിക്കുന്നതിനായി 10 കർഷകർ അടങ്ങുന്ന ഒരു ക്ലസ്റ്റർ രൂപീകരിച്ച് 3 മുതൽ 5 വരെ ഹെക്ടറിൽ പച്ചക്കറി കൃഷി ചെയ്യുന്ന ക്ലസ്റ്റർ ഒന്നിന് പരമാവധി 1-1.25 ലക്ഷം രൂപ വരെ ധനസഹായം നൽകിക്കൊണ്ടുള്ള പദ്ധതി ഘടകമാണിത്. ക്ലസ്റ്ററുകളിലുൾപ്പെടാതെ കൃഷി ചെയ്യുന്ന കൃഷിക്കാർക്ക് സ്റ്റാഗേർഡ് ക്ലസ്റ്ററിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി ഹെക്ടർ ഒന്നിന് പന്തൽ ആവശ്യമുള്ളതിന് 25,000/-രൂപയും പന്തൽ ആവശ്യമില്ലാത്തതിന് 20,000/-

രൂപയും വരെ ധനസഹായം നൽകുന്നു. ശീതകാല പച്ചക്കറി ഇനങ്ങൾ കൃഷി ചെയ്യുന്നതിനായി ഹെക്ടറോന്നിന് 30,000/-രൂപ ധനസഹായം നൽകുന്നു. പരമ്പരാഗത പച്ചക്കറി ഇനങ്ങളുടെ പ്രോത്സാഹനത്തിനായി ഹെക്ടർ ഒന്നിന് 25,000/-രൂപ ധനസഹായം നൽകി പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു. കർഷകർക്ക് കൃഷി സംബന്ധമായി പരിശീലനപരിപാടികളും ടി പദ്ധതി ഘടകത്തിലൂടെ നൽകിവരുന്നുണ്ട്.

പച്ചക്കറി കൃഷിക്ക് അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനം

മഴമറയിലെ പച്ചക്കറി കൃഷി

വേനൽക്കാലത്തും മഴക്കാലത്തും വിളകളെ സംരക്ഷിച്ച് പച്ചക്കറി കൃഷി ചെയ്യുന്നതിനായി മഴമറയിലെ കൃഷി കർഷകർക്കും ഏറെ സഹായകരമാണ്. മഴമറ കൃഷിരീതിയിലൂടെ വർഷത്തിലുടനീളം പച്ചക്കറി കൃഷി ചെയ്യുന്നതിനും ഉൽപാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും സാധിക്കുന്നു. മഴമറകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായി 100 സ്ക്വയർ മീറ്ററുള്ള ഒരു മഴമറയ്ക്ക് പരമാവധി 50,000/-രൂപ നിരക്കിൽ ധനസഹായം നൽകിവരുന്നു. 2024-25 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ 30,000 സ്ക്വയർ മീറ്ററിൽ 150 ലക്ഷം രൂപ

വകയിരുത്തി മഴമറ കൃഷി നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് ലക്ഷ്യമിട്ട് പദ്ധതി പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തിവരുന്നു.

അനുബന്ധം-II

13-02-2025-ലെ ചോദ്യം നം.*123-ന്റെ ഉത്തരത്തിലെ അനുബന്ധം

ഈ സർക്കാർ വന്നതിനുശേഷം പച്ചക്കറി ഉൽപാദനത്തിൽ സ്വയം പര്യാപ്തത കൈവരിക്കുന്നതിനായി താഴെപ്പറയുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ വി.എഫ്.പി.സി.കെ. നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു.

ഗുണമേന്മയുള്ള നടീൽ വസ്തുക്കളുടെ ഉൽപാദനവും വിതരണവും

ജനിതക ശുദ്ധിയും ഉൽപാദനക്ഷമതയുമുള്ള പച്ചക്കറി വിത്തുകൾ ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്നതിനും സംഭരിക്കുന്നതിനും അവ സംസ്കരിച്ച് വിതരണം നടത്തുന്നതിനുമായി പാലക്കാട് ജില്ലയിലെ ആലത്തൂരിലെ സീഡ് പ്രോസസ്സിംഗ് പ്ലാന്റ് ശ്രദ്ധേയമായ പ്രവർത്തനമാണ് നടത്തിവരുന്നത്. ആലത്തൂർ വിത്ത് സംസ്കരണശാലയോടനുബന്ധിച്ച് 100 ടൺ സംഭരണശേഷിയുള്ള വിത്ത് സംഭരണകേന്ദ്രം നിർമ്മാണം പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. സ്റ്റേറ്റ് ഹോർട്ടികൾച്ചർ മിഷൻ ധനസഹായത്തോടെ 166 വിത്തുൽപാദക കർഷകരെക്കൊണ്ട് അത്യുൽപാദനശേഷിയുള്ള പച്ചക്കറി വിത്തുൽപാദനം നടപ്പിലാക്കുന്നു. 2021-22 സാമ്പത്തിക വർഷം

ഒരു കോടി ഫലവൃക്ഷ തൈ പദ്ധതിയിൽ കൃഷി വകുപ്പുമായി ചേർന്ന് 25 ലക്ഷം ഫലവൃക്ഷ തൈകളും കൃഷി വകുപ്പിന്റെ ഓണത്തിന് 'ഒരു മൂറം പച്ചക്കറി' , 'ഞങ്ങളും കൃഷിയിലേയ്ക്ക് തുടങ്ങിയ വിവിധ പദ്ധതികളിലൂടെ 1.3 കോടിയോളം പച്ചക്കറി വിത്ത് പായ്ക്കറ്റുകളും 50 ലക്ഷം പച്ചക്കറി തൈകളും ലഭ്യമാക്കി. 2022-23 സാമ്പത്തിക വർഷം സർക്കാരിന്റെ വിവിധ പദ്ധതികൾക്കാവശ്യമായ 44.84 ലക്ഷം വിത്ത് പായ്ക്കറ്റുകളും 55 ലക്ഷം പച്ചക്കറി തൈകളും 23.18 ലക്ഷം ഫലവൃക്ഷ തൈകളും കൗൺസിൽ ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. 2023-24 സാമ്പത്തിക വർഷം സർക്കാരിന്റെ വിവിധ പദ്ധതികൾക്കാവശ്യമായ 61.28 ലക്ഷം വിത്ത് പായ്ക്കറ്റുകളും 81.35 ലക്ഷം പച്ചക്കറി തൈകളും 5 ലക്ഷം ഫലവൃക്ഷ തൈകളും കൗൺസിൽ ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. 2024-25 സാമ്പത്തിക വർഷം സർക്കാരിന്റെ വിവിധ പദ്ധതികൾക്കാവശ്യമായ 23.01 ലക്ഷം വിത്ത് പായ്ക്കറ്റുകളും 43.51 ലക്ഷം പച്ചക്കറി തൈകളും 2.38 ലക്ഷം ഫലവൃക്ഷ തൈകളും കൗൺസിൽ ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

ഹൈബ്രിഡ് പച്ചക്കറി വിത്തുൽപാദനം

കേരള കാർഷിക സർവകലാശാല വികസിപ്പിച്ചെടുത്ത ശോണിത തണ്ണിമത്തൻ IIHR ബാംഗ്ലൂർ വികസിപ്പിച്ച അർക്കാ നിഖിത (വെണ്ട) എന്നീ വിളകളുടെ മാതൃ-പിതൃ വിത്തുകൾ ആദ്യഘട്ടത്തിൽ വി.എഫ്.പി.സി.കെ.

വാങ്ങുകയും ഇവ പോളിഹൗസിൽ കൃഷി ചെയ്ത് വിത്തുകൾ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്ന നടപടികൾ പൂർത്തിയാക്കി വരികയും ചെയ്യുന്നു. പ്രസ്തുത നടപടികളുടെ ഭാഗമായി സങ്കരയിനം വിത്തുകൾ ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രക്രിയ പരീക്ഷണാടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രത്യേകം തിരഞ്ഞെടുത്തത് പരിശീലനം കൊടുത്ത 15 കർഷകർ മുഖേന നടപ്പിലാക്കി 2024-25 സാമ്പത്തിക വർഷം ഹൈബ്രിഡ് വിത്ത് ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്. കൂടാതെ കേരളാ കാർഷിക സർവകലാശാല വികസിപ്പിച്ച നീലിമ (വഴുതന), IIHR ബാംഗ്ലൂർ വികസിപ്പിച്ച അർക്കാ രക്ഷക് (തക്കാളി), അർക്കാ ഹരിത (പച്ചമുളക്) എന്നീ ഹൈബ്രിഡ് ഇനങ്ങളുടെ സ്വീകാര്യത മനസ്സിലാക്കുന്നതിനായി പരീക്ഷണതോട്ടങ്ങളും സംഘടിപ്പിക്കുന്നതാണ്. ഇതുവഴി പച്ചക്കറി ഉൽപാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

കൃഷി ബിസിനസ്സ് കേന്ദ്ര (കെ.ബി.കെ)

കർഷകർക്ക് ഗുണമേന്മയുള്ള കാർഷികോൽപാദനോപാധികൾ ആവശ്യാനുസരണം ലഭ്യമാക്കുന്നതിനായി കൗൺസിലിനുകീഴിൽ കൃഷി ബിസിനസ്സ് കേന്ദ്രങ്ങൾ എറണാകുളത്തും തിരുവനന്തപുരത്തും കാസർഗോഡും പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു. പത്തനംതിട്ട, കോഴിക്കോട് എന്നീ ജില്ലകളിൽ RKVY പദ്ധതി സഹായത്തോടെ പുതിയ രണ്ട് കൃഷി ബിസിനസ്സ് കേന്ദ്രങ്ങളുടെ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു.

ഈ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ ഗുണമേന്മയുള്ള പച്ചക്കറികളുടെ തൈകളും വിത്തും വില്പനയ്ക്കായി ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ട്. ജൈവ വളങ്ങൾ, ജൈവ കീടനാശിനികൾ, കാർഷികോപകരണങ്ങൾ, ചെടിചട്ടികൾ എന്നിവയും ഇവിടെനിന്ന് ലഭ്യമാണ്. 63 തളിർ ഗ്രീൻ ഇക്കോഷോപ്പുകൾ ഔട്ട്ലെറ്റുകൾ സംസ്ഥാനത്തുടനീളം ആരംഭിച്ചു. ഇതുവഴി ഗുണമേന്മയുള്ള പഴം-പച്ചക്കറി ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് ഗുണമേന്മയുള്ള നടീൽ വസ്തുക്കളും ഉൽപാദനോപാധികളും ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും സാധിച്ചു.

പച്ചക്കറി കൃഷി പ്രോത്സാഹനം

2021-22 സാമ്പത്തിക വർഷം കയറ്റുമതിക്കനുയോജ്യമായ പച്ചക്കറി കൃഷി 500 ഹെക്ടർ സ്ഥലത്ത് വ്യാപിപ്പിച്ചു. പന്തൽ പച്ചക്കറി കൃഷിക്ക് 25000 ഹെക്ടർ, പന്തൽ ഇതരപച്ചക്കറി വിളകൾക്ക് 20000 ഹെക്ടർ, ശീതകാല പച്ചക്കറി കൃഷിക്ക് 30000 ഹെക്ടർ എന്ന തോതിൽ ധനസഹായം ലഭ്യമാക്കി. 25 ഹെക്ടറിൽ കൃത്യതാ കൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു. 80 ഹെക്ടർ സ്ഥലത്ത് പച്ചക്കറി കൃഷിക്കാവശ്യമായ പെർമനന്റ് പന്തൽ സെമി-പെർമനന്റ് പന്തൽ എന്നിവ നിർമ്മിക്കുന്നതിന് സഹായം ലഭ്യമാക്കി.

2022-23 സാമ്പത്തിക വർഷം പച്ചക്കറി ഉൽപാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് അഗ്രി ഇക്കോളജിക്കൽ യൂണിറ്റ് അടിസ്ഥാനമാക്കി 1000 ഹെക്ടറിൽ പച്ചക്കറി കൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു. 50 ഹെക്ടറിൽ

കയറ്റുമതി മൂല്യമുള്ള പച്ചക്കറി ഉൽപാദനവും പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു. 1000 ഹെക്ടർ സ്ഥലത്തേയ്ക്ക് ആവശ്യമായ ദ്വിതീയ മൂലകങ്ങൾ, സൂക്ഷ്മ മൂലകങ്ങൾ, ഡോളോമൈറ്റ് എന്നിവ ലഭ്യമാക്കി. ഹൈബ്രിഡ് പച്ചക്കറി കൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് 5 ഇനം ഹൈബ്രിഡ് വിത്തിനങ്ങൾ അടങ്ങിയ 20000 വിത്ത് കിറ്റുകൾ ലഭ്യമാക്കി. പന്തൽ വിളകൾക്ക് പടർന്ന് കയറുന്നതിനാവശ്യമായ താങ്ങു നൽകുന്നതിന് പെർമനന്റ്/സെമി പെർമനന്റ് പന്തൽ നിർമ്മിക്കുന്നതിനും കൃത്യതാ കൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും സോളാർ വേലി സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും പദ്ധതി സഹായം ലഭ്യമാക്കി. നാടൻ പച്ചക്കറി കൃഷി 140 ഹെക്ടറിൽ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു.

2023-24 സാമ്പത്തിക വർഷം കാലാവസ്ഥ അനുയോജ്യ കൃഷിമുറകൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി 107.5 ഹെക്ടറിൽ ഹൈഡ്രോജെൽ ഉപേയാഗം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും 208 പട്ടുതാകളങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുകയും 181896 എണ്ണം ഗ്രാഫ്റ്റ് പച്ചക്കറി തൈകൾ ലഭ്യമാക്കുകയും ചെറുധാന്യ ഇടവിള കൃഷി 26.24 ഹെക്ടറിൽ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. പച്ചക്കറി ഉൽപാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് അഗ്രി ഇക്കോളജിക്കൽ യൂണിറ്റ് അടിസ്ഥാനമാക്കി 1000 ഹെക്ടർ സ്ഥലത്തേയ്ക്ക് വാണിജ്യ പച്ചക്കറി കൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ ദ്വിതീയ മൂലകങ്ങൾ, സൂക്ഷ്മ മൂലകങ്ങൾ, ജീവാണുവളങ്ങൾ, കെണികൾ, ഡോളോമൈറ്റ് എന്നിവ ലഭ്യമാക്കി. 267

ഹെക്ടറിൽ നാടൻ പച്ചക്കറി കൃഷി വ്യാപിപ്പിച്ചു. പന്തൽ വിളകൾ പടർന്നുകയറുന്നതിനാവശ്യമായ താങ്ങു നൽകുന്നതിന് 23.82 ഹെക്ടർ സ്ഥലത്ത് പെർമനന്റ്/സെമി പെർമനന്റ് പന്തൽ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് 75298.4 മീറ്റർ സൗരോർജ്ജ വേലി നിർമ്മിക്കുന്നതിനും സഹായം ലഭ്യമാക്കി.

വി.എഫ്.പി.സി.കെ. മുഖേന പച്ചക്കറി വികസനം, ഗുണമേന്മയുള്ള നടീൽ വസ്തുക്കളുടെ ഉൽപാദനവും വിതരണവും എന്ന സർക്കാർ പദ്ധതികളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയാണ് മേൽ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പാക്കിവരുന്നത്. സംസ്ഥാന ഹോർട്ടികൾച്ചർ മിഷന്റെ സാമ്പത്തിക സഹായത്തോടെ പച്ചക്കറി ഉൽപാദനക്ഷമത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് ലക്ഷ്യമിട്ട് 9 ജില്ലകളിൽ 265.81 ഹെക്ടർ സ്ഥലത്ത് പച്ചക്കറി കൃഷിക്കുവേണ്ടി മൾച്ചിംഗ് അടക്കമുള്ള കൃത്യതാ കൃഷി നടപ്പിലാക്കി.

മലബാർ മേഖലയിലെ വിനോദസഞ്ചാര പദ്ധതികൾ സമയബന്ധിതമായി പൂർത്തീകരിക്കൽ സംബന്ധിച്ച് ശ്രീ. കെ. ടി. ജലീൽ എം.എൽ.എ. സമർപ്പിച്ച ശ്രദ്ധക്ഷണിക്കലിന് ബഹുമാനപ്പെട്ട പൊതുമരാമത്ത്-വിനോദസഞ്ചാരം വകുപ്പുമന്ത്രി പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ് നൽകുന്ന മറുപടി

വിനോദസഞ്ചാര മേഖലയിൽ ലോക ഭൂപടത്തിൽ ചിരപ്രതിഷ്ഠ നേടാനുള്ള വൈവിധ്യങ്ങളായ പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് സംസ്ഥാന സർക്കാരും

ടൂറിസം വകുപ്പും ടൂറിസം മേഖലയും നടത്തുന്നത്. ഇതിനായി വൈവിധ്യങ്ങളായ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കുകയും നടപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. കേരളമാകെ ഒരു ടൂറിസം കേന്ദ്രം എന്ന കാഴ്ചപ്പാടോടുകൂടിയാണ് ടൂറിസം പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നത്. എങ്കിലും കേരളത്തിലെത്തുന്ന സഞ്ചാരികളുടെ, പ്രത്യേകിച്ച് വിദേശസഞ്ചാരികളുടെ വിതരണം എല്ലാ മേഖലയിലും ഒരു പോലെയല്ലെന്നാണ് കണക്കുകൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. കേരളത്തിലെത്തുന്ന വിദേശസഞ്ചാരികളുടെ ആറ് ശതമാനത്തിൽ താഴെ മാത്രമാണ് മലബാറിലെ ടൂറിസം കേന്ദ്രങ്ങളിലേയ്ക്ക് എത്തുന്നതെന്നാണ് ഔദ്യോഗിക കണക്കുകൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. ഈ സാഹചര്യത്തിലാണ് മലബാറിലെ ടൂറിസം വികസനം സാധ്യമാക്കുമെന്ന് എൽ.ഡി.എഫ്.-ന്റെ പ്രകടനപത്രികയിൽ വാഗ്ദാനം നൽകിയത്. മലബാറിനെക്കൂടി ലോകടൂറിസം ഭൂപടത്തിൽ എത്തിക്കുന്നതിന് പ്രത്യേകമായ പദ്ധതികൾ ടൂറിസം വകുപ്പ് രൂപം നൽകി നടപ്പാക്കിവരുന്നുണ്ട്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി മലബാറിലെ ടൂറിസം പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഒരു നോഡൽ ഓഫീസറെ നിയോഗിച്ച് ഏകോപിപ്പിച്ചുവരികയാണ്. KTIL മാനേജിങ് ഡയറക്ടറായാണ് നോഡൽ ഓഫീസറായി നിയമിച്ചത്. മലബാറിന്റെ ടൂറിസം വികസനത്തിന്റെ ഭാഗമായി ടൂറിസം വകുപ്പ് ആദ്യമായി മലബാർ ബി2 ബി മീറ്റ് സംഘടിപ്പിച്ചു.

രാജ്യത്തിന്റെ വിവിധ മേഖലകളിൽനിന്നുള്ള ബയോളജിനെ സംഘടിപ്പിച്ച് കോഴിക്കോട് സംഘടിപ്പിച്ച ബി2 ബി-യിൽ മലബാറിലെ ടൂറിസം കേന്ദ്രങ്ങളെ പരിചയപ്പെടുത്തി. വരുംവർഷങ്ങളിലും പ്രത്യേക ബി2 ബി മീറ്റ് സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിന് ടൂറിസം വകുപ്പ് തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്.

മലബാറിന്റെ സവിശേഷതകൾക്കനുസരിച്ച് ടൂറിസം പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കുകയും പ്രചരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുകയുമാണ് ചെയ്യുന്നത്. മലബാറിന്റെ ടൂറിസം വികസനത്തിൽ ഏറ്റവും പ്രധാന പങ്ക് വഹിക്കുന്ന ഡെസ്റ്റിനേഷൻ വയനാടാണ്. കോവിഡ് തീർത്ത പ്രതിസന്ധി മറികടക്കുന്നതിന് ഈ സർക്കാർ ടൂറിസം മേഖലയിൽ ആവിഷ്കരിച്ച വാക്സിനേറ്റഡ് ടൂറിസം കേന്ദ്രങ്ങൾ എന്ന പദ്ധതിക്ക് തുടക്കമിട്ടത് വയനാട്ടിലായിരുന്നു. വയനാടിനെ കേന്ദ്രീകരിച്ച് ബാംഗ്ലൂർ പോലുള്ള സ്ഥലങ്ങളിൽ പ്രത്യേക ക്യാമ്പയിനും നടന്നു. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി ഏറ്റവും കൂടുതൽ സഞ്ചാരികൾ എത്തുന്നയിടമായി വയനാട് മാറി. ചുരുൾമല ദുരന്തം മലബാറിലെ ടൂറിസത്തെ പ്രതികൂലമായി ബാധിച്ചിട്ടും തൊട്ടടുത്ത മാസങ്ങളിൽ അതിനെ അതിജീവിക്കാൻ വയനാട് ടൂറിസത്തിന് കഴിഞ്ഞു. 2024-ലെ കണക്കനുസരിച്ച് കോവിഡിന് മുമ്പുള്ളതിനേക്കാളും സഞ്ചാരികൾ വയനാട്ടിൽ എത്തിയെന്നത് അതിജീവനത്തിന്റെ സൂചനയാണ്.

'എന്റെ കേരളം എന്നും സുന്ദരം' എന്ന ക്യാമ്പയിന്റെ ഭാഗമായി വയനാട് കേന്ദ്രീകരിച്ച് പ്രത്യേക പ്രചരണ പരിപാടികൾതന്നെ സംഘടിപ്പിച്ചു. മലബാറിലെ വിവിധ ടൂറിസം കേന്ദ്രങ്ങളിലേക്ക് രാജ്യാന്തര പ്രശസ്തരായ വിവിധ ടൂറിസം പ്ലോഗർമാരെക്കൊണ്ടുവരികയും സോഷ്യൽ മീഡിയവഴി ടൂറിസം കേന്ദ്രങ്ങളെ പരിചയപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു.

മലബാറിലെ ബീച്ചുകളെ അന്താരാഷ്ട്ര നിലവാരത്തിലുയർത്താനുള്ള വിവിധ പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കുന്നുണ്ട്. കോഴിക്കോട് കാപ്പാട് ബീച്ച്, കണ്ണൂർ അഴീക്കോട് ചാൽ ബീച്ച് എന്നിവയ്ക്ക് ബ്ലൂ ഫ്ലാഗ് ബഹുമതി ലഭിച്ചത് സമീപദിവസങ്ങളിലാണ്. അന്തർദേശീയതലത്തിൽത്തന്നെ ഇത് പ്രധാനമാണ്. മുഴപ്പിലങ്ങാട്, ബേപ്പൂർ-ചാലിയം ബീച്ചുകൾ എന്നിവ മികച്ച നിലവാരത്തിലേക്ക് ഉയർന്നുകഴിഞ്ഞു. ബേക്കൽ ബീച്ചും സമീപപ്രദേശങ്ങളും മികച്ച ഡെസ്റ്റിനേഷൻ വെഡിംഗ് കേന്ദ്രമായും മാറി. പുതിയ ബീച്ച് വികസന പദ്ധതികൾ ടൂറിസം വകുപ്പിന്റെ പരിഗണനയിലുണ്ട്.

മലബാറിലെ ടൂറിസം വികസനത്തിന് കുതിച്ചുചാട്ടം ഉണ്ടാക്കാൻ പോകുന്ന പദ്ധതിയാണ് മലബാർ ലിറ്റററി സർക്യൂട്ട്. കോഴിക്കോട്-മലപ്പുറം-പാലക്കാട് ജില്ലകളിലെ സാംസ്കാരിക കേന്ദ്രങ്ങളിലൂടെ ടൂറിസം സർക്യൂട്ട് വികസിപ്പിക്കുന്ന പദ്ധതിയാണിത്. വൈക്കം മുഹമ്മദ് ബഷീർ സ്്മാരകത്തിന്റെ നിർമ്മാണം അന്തിമഘട്ടത്തിൽ എത്തിക്കഴിഞ്ഞു. രണ്ടാം

ഘട്ടത്തിന്റെ പദ്ധതിരേഖയ്ക്ക് അന്തിമരൂപം നൽകുകയാണ്. ഈ ബജറ്റിൽ പ്രഖ്യാപിച്ച തിരൂരിലെ എം. ടി. സ്റ്റാരകം ഉൾപ്പെടെ ഭാവിയിൽ ലിറ്റററി സർക്യൂട്ടിന്റെ ഭാഗമാകും.

പൈതൃക ടൂറിസം പദ്ധതികൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി മലബാറിലെ ടൂറിസം സാധ്യതകളെ കൂടുതൽ വിപുലീകരിക്കുകയാണ്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി പൊന്നാനിയിൽ നിള പൈതൃക മ്യൂസിയം സജ്ജമാക്കുന്നുണ്ട്. മാമാകം പോലുള്ള ചരിത്രസംഭവങ്ങളെ കോർത്തിണക്കുന്ന ടൂറിസം പദ്ധതികളും ആവിഷ്കരിച്ചുവരുന്നു. കോഴിക്കോട്, വയനാട്, കണ്ണൂർ ജില്ലകളിലെ പൈതൃക കേന്ദ്രങ്ങളെ വികസിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള തലശ്ശേരി ഹെറിറ്റേജ് പദ്ധതിയും മികച്ച നിലയിൽ പുരോഗമിക്കുന്നുണ്ട്. കോഴിക്കോട് നഗരത്തിലെ പൈതൃക കെട്ടിടങ്ങളെ ഇല്യൂമിനേറ്റ് ചെയ്ത് സഞ്ചാരികളെ ആകർഷിക്കുന്ന പദ്ധതിയും നടപ്പാക്കിവരുന്നു.

ജലടൂറിസത്തിന്റെ സാധ്യതകളെയും മലബാറിൽ ഫലപ്രദമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുകയാണ്. ചാമ്പ്യൻസ് ബോട്ട് ലീഗ് മലബാറിലേക്ക് വ്യാപിപ്പിച്ച് ഈ സാധ്യതകളെ ഉപയോഗപ്പെടുത്താനാണ് ശ്രമിച്ചത്. വിവിധ ഇടങ്ങളിൽ നടക്കുന്ന വള്ളംകളികളെയും ടൂറിസം വകുപ്പ് പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചുവരുന്നു. ജലടൂറിസം സാധ്യതകളെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി

സംഘടിപ്പിക്കുന്ന ബേപ്പർ വാട്ടർ ഫെസ്റ്റ് വൻതോതിൽ സഞ്ചാരികളെ ആകർഷിക്കുന്ന ഒന്നായി മാറി.

കണ്ണൂർ, കാസർഗോഡ് ജില്ലകളിലെ ജലാശയങ്ങൾ കേന്ദ്രീകരിച്ച് നടപ്പാക്കിയ മലനാട്-മലബാർ റിവർ ക്രൂയിംഗ് പദ്ധതി പുരോഗമിക്കുകയാണ്. പദ്ധതിയുടെ അടുത്തഘട്ടമായി വിവിധ ടൂറിസം സർക്യൂട്ടുകൾ രൂപപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ട്. സ്വകാര്യമേഖലയുടെകൂടി സഹായത്തോടെ അത്തരം പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കുന്നതിനാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.

ഉത്തരവാദിത്ത ടൂറിസത്തിന്റെ സാധ്യതകളും ടൂറിസം വകുപ്പ് പരമാവധി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. ബേപ്പർ സമഗ്ര ഉത്തരവാദിത്ത ടൂറിസം പദ്ധതി ദേശീയ അംഗീകാരം നേടി. മികച്ച ടൂറിസം വില്ലേജായി കടലുണ്ടി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു. വലിയപറമ്പ, പിണറായി, അഞ്ചരക്കണ്ടി എന്നീ പഞ്ചായത്തുകളിൽ സ്മീറ്റ് പദ്ധതി പുരോഗമിച്ചുവരുന്നു. കൂടരഞ്ഞി പഞ്ചായത്തിൽ പെപ്പർ പദ്ധതിയും നടപ്പാക്കിവരുന്നു. മലപ്പുറം, കോഴിക്കോട്, കണ്ണൂർ, വയനാട്, കാസർഗോഡ് ജില്ലകളിൽ നിരവധി അഗ്രി ടൂറിസം കേന്ദ്രങ്ങളും നിലവിലുണ്ട്. ഗോത്രവർഗ സംസ്കാരം സഞ്ചാരികൾക്ക് അനുഭവവേദ്യമാക്കുന്നതിന് വയനാട്ടിൽ ആരംഭിച്ച 'എൻ ഊർ' പദ്ധതിയിൽ ടൂറിസം വകുപ്പും പ്രധാന പങ്കാളിത്തം വഹിക്കുന്നു. തെയ്യം, തിറ, കളരിപ്പയറ്റ്,

മറ്റ് നാടൻ കലാരൂപങ്ങൾ, മലബാറിന്റെ തനത് രചികൾ എന്നിവ സഞ്ചാരികൾക്ക് അനുഭവവേദ്യമാക്കാനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളും നടന്നുവരുന്നുണ്ട്.

അഡ്വഞ്ചർ ടൂറിസം മലബാർ മേഖലയിൽ സജീവമാണ്. മലബാറിലെ നാല് തീരദേശ ജില്ലകളിലും ഫ്ലോട്ടിംഗ് ബ്രിഡ്ജ് യാഥാർഥ്യമായി. സ്വകാര്യ അഡ്വഞ്ചർ ടൂറിസം യൂണിറ്റുകളെയും പരമാവധി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയാണ്.

കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ Special Assistance to States for Capital Investment (SASCI) പ്രകാരം സർഗാലയ ഗ്ലോബൽ ഗേറ്റ് വേ ടു കൾച്ചറൽ ക്രൂസിബിൾ എന്ന പദ്ധതിക്ക് 95.34 കോടി രൂപ അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ പദ്ധതി മലബാറിലെ ടൂറിസം വികസനത്തിനാകെ ഗുണകരമാകും. സ്വദേശി ദർശൻ പദ്ധതിയിലുൾപ്പെടുത്തി തലശ്ശേരി, ബേപ്പൂർ ടൂറിസം കേന്ദ്രങ്ങളുടെ വികസന പദ്ധതികളും നടപ്പാക്കിവരുന്നു. ഇതോടൊപ്പം വിവിധ ഡി.ടി.പി.സി.-കളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ നൂതനമായ പല പദ്ധതികളും പ്രചരണ പ്രവർത്തനങ്ങളും സംഘടിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്.

മലബാറിലെ ടൂറിസം വികസനത്തിന് പ്രധാന തടസ്സമായി ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിരുന്നത് മികച്ച ഹോസ്പിറ്റാലിറ്റി സൗകര്യങ്ങളുടെ കുറവാണ്. ഇതിന് പരിഹാരമായി പൊതുമേഖലയിലും സ്വകാര്യ മേഖലയിലും കൂടുതൽ സ്റ്റാർ ഹോട്ടലുകൾ ആരംഭിക്കുന്നതിന് നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നുണ്ട്.

മുഴപ്പിലങ്ങാട് കെ.ടി.ഡി.സി.-യുടെ സ്റ്റാർ ഹോട്ടലിന്റെ പ്രവൃത്തി അന്തിമഘട്ടത്തിൽ എത്തിക്കഴിഞ്ഞു. ബേക്കലിൽ ബി.ആർ.ഡി.സി.-യുടെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള ടൂറിസം പ്രദേശത്ത് കൂടുതൽ ഹോസ്പിറ്റാലിറ്റി സംരംഭങ്ങൾ ആരംഭിച്ചു. താജ് ഗ്രൂപ്പിന്റെ സ്റ്റാർ ഹോട്ടൽ പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചു. മറ്റൊരു സ്റ്റാർ ഹോട്ടൽകൂടി ബി.ആർ.ഡി.സി. അനുവദിച്ച സ്ഥലത്ത് നിർമ്മിക്കുന്നുണ്ട്. ഇതുകൂടാതെ ഉദുമ പഞ്ചായത്തിൽത്തന്നെ തങ്ങളുടെ മൂന്നാമത്തെ സ്റ്റാർ ഹോട്ടൽകൂടി താജ് ഗ്രൂപ്പ് നിർമ്മിക്കുന്നുണ്ട്.

പുതിയ പി.ഡബ്ല്യു.ഡി. റസ്റ്റ് ഹൗസുകളും ഗസ്റ്റ് ഹൗസുകളും നിർമ്മിച്ച് കൂടുതൽ താമസസൗകര്യം ഒരുക്കാനും സാധിച്ചു. മലബാർ മേഖലയിൽ ഹോംസ്റ്റേകളുടെ എണ്ണത്തിലും വർധനവുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. സർക്കാർ ബജറ്റിൽ പ്രഖ്യാപിച്ച കെ-ഹോംസ് പദ്ധതി മലബാർ മേഖലയിലെ ടൂറിസം ഡെസ്റ്റിനേഷനുകളിൽക്കൂടി നടപ്പാക്കുന്നതിന് നടപടികൾ സ്വീകരിക്കും. അതോടൊപ്പം മലബാറിലേക്കുള്ള കണക്ടിവിറ്റിയും പ്രധാനമാണ്. ദേശീയപാത-66-ന്റെ പ്രവൃത്തി പൂർത്തീകണത്തിലേക്ക് നീങ്ങുകയാണ്. മലപ്പുറം ജില്ലയിൽ ഏറെക്കുറെ പൂർത്തിയായിക്കഴിഞ്ഞു. മലപ്പുറം ജില്ലയിലെ വയഡക്ടുകൾ ഇന്ന് സോഷ്യൽ മീഡിയയിൽ ഹിറ്റാണ്. കേരളത്തിന്റെ ടൂറിസം മേഖലയ്ക്ക് വലിയ മുന്നേറ്റം ദേശീയപാതാ വികസനം സാധ്യമാകും. രണ്ട് വിമാനത്താവളങ്ങൾ കേന്ദ്രീകരിച്ചും നമുക്ക് കൂടുതൽ സഞ്ചാരികളെ

ആകർഷിക്കാനാകും. ഹെലി ടൂറിസം, ക്രൂയിസ് ടൂറിസം, സീപ്ലെയിൻ എന്നീ പദ്ധതികളും മലബാറിലെ ടൂറിസം കേന്ദ്രങ്ങളിൽ നടപ്പാക്കുന്നതിന് സർക്കാർ നടപടി സ്വീകരിക്കും. ഈ നിലയിൽ സംസ്ഥാനത്താകെ സത്തുലിതമായ ടൂറിസം വികസനം സാധ്യമാക്കാനാണ് ടൂറിസം വകുപ്പ് ശ്രമിക്കുന്നത്. ഈ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി സമീപഭാവിയിൽതന്നെ വലിയ മുന്നേറ്റം കേരള ടൂറിസം സാധ്യമാക്കും.